

117F

کد کنترل

117

F

آزمون (نیمه‌تمرس) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

رشته علوم قرآن و حدیث (کد ۲۱۲۹)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

مجموعه دروس تخصصی:	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
– زبان عربی – علوم قرآنی – تفسیر – حدیث		۹۰	۱	۱۲۰	دقیقه

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق جاپ، تکثیر و انتشار سؤال‌ها به هر روش (الکترونیکی و...)، پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با مخالفان برابر مقდرات رفتار می‌شود.

* متفاصلی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غایبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سوال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سوال‌ها و پایین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم (١٠-١)

١ - ﴿ وَ أَمَا مِنْ آمِنْ وَ عَمَلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحَسْنَى، وَ سَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا﴾:

١) اما هرکس که ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، نیکی برای او خواهد بود، و دستورهای آسانی به او خواهیم داد.

٢) اما آنکس که ایمان آورده باشد و اعمال صالحه بجا آورد، پاداش نیکی برای او خواهد بود، و کارهای خود را بر او آسان خواهیم کرد.

٣) اما کسی که ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، نیکی برای او خواهد بود چون پاداش، و از دستورهای خود آسان را به او خواهیم گفت.

٤) اما هرکس ایمان آورده باشد و اعمال را به شایستگی انجام دهد، نیکی برای او به عنوان پاداش داده خواهد شد، و کارهای آسان را برای او خواهیم گفت.

٤ - « ما زلتُ أُقِيمَ فِي هَوَاءِ غَذْرِي   حَتَّى رَجَعَ الْعَاذِلُ يَهْوَاهُ مَعِي»:

١) كَلَّمَا لَامَنِي اللَّاثِمُ فِي هَوَاءٍ كَنْتُ أَبْيَّنَ أَسْرَارِي فِي الْمُحْبَّةِ فَاسْتَمْرَرْتُ فِي ذَلِكَ حَتَّى عَشَقَهُ هُوَ أَيْضًا.

٢) أَقِيمَ فِي حَبَّهِ دَائِمًا وَ أَنَا مَعْذُورٌ حَتَّى يَرْجِعَ اللَّاثِمُ بِاللَّوْمِ عَلَى هَوَاءٍ وَ أَنْجُو مِنْ لَوْمَهُ.

٣) مَا زَلتُ أُقِيمَ فِي الْهَوَى الْعَذْرِي حَتَّى صَارَ اللَّاثِمُ عَاشِقًا لِهِ مَثْلِي.

٤) لَيْسَ لِي فِي حَبَّهِ عَذْرٌ حَتَّى عَادَ الْعَادِلُ مَعِي يَحْبَهُ تَرْحَمًا عَلَيْهِ.

٣ - « مَاذَا الَّذِي قَبَعَ الْهَمَامُ بِوَثْبَةٍ   وَ عَدَا عَلَى دَمِهِ وَ كَانَ الْعَادِي؟»: مَا الَّذِي .....

١) آلم قلب الإمام السخي و الججاد و أثار دمه على الأعداء؟

٢) آلم قلب الملك الشجاع و السخي و أثار دمه على الأعداء؟

٣) عدا على الملك الشجاع و السخي قتله و كان قويًا على أعدائه؟

٤) غالب على همة الإمام الشجاع و السخي فأثار دمه على أعدائه؟

- ۴ «قد يغ رب العقل ثم يؤوب ويكرر الماء ثم يصفو، فكل غمرة فلى انجلاء!»:

۱) اگر عقل دور شود حتماً به جای خود برمی‌گردد و آب کدر ناچار صاف می‌شود و هر تیرگی سرانجام روشن خواهد شد!

۲) عقل حتماً دور گشته سپس به راه خود رجوع می‌کند، و آب گل آلود زلال می‌گردد، پس هر غباری ناگزیر روزی از بین می‌رود!

۳) هر تاریکی روزی روشن خواهد شد همانگونه که عقل چون از بین برود باز خواهد گشت و آب اگر کدر شود زلال خواهد گشت!

۴) گاهی عقل زایل می‌شود سپس به حال خود باز می‌گردد، و آب تیره می‌شود سپس به صافی می‌گراید، پس هر تاریکی بسمت روشنائی است!

- ۵ عين الصحيح فيما يستتبعه كلّا من العبارة التالية: «كَفَتْ مُذْبِطَتْ عَنِ التَّمَائِمِ وَ نَيْطَتْ بِيِ الْعَمَائِمِ بَأْنَ أَغْشَى مَكَانَ الْأَدْبِ»:

۱) الاجتياز من مرحلة الطفولة و الحصول بواسطة الأدب على مكانة مرموقة.

۲) الضجر والاستياء إثر تعويذات الطفولة و الحب و الاشتياق إلى الأدب.

۳) الحرص على طلب العلم والأدب بعد الاجتياز من عهد الطفولة.

۴) تحمل الشعب بواسطة التعويذات و الحرمان عن طلب الأدب.

- ۶ «قد يهلك المرعى عنف الراعي!». عين المناسب للمثال:

۱) من لم يدار المشط ينتف لحيته! ۲) لا جيد لمن لا يلبس الخلقا!

۳) لكل امرئ من ذهره ما تعودا! ۴) من لم يكرم نفسه لم يكرم!

- ۷ «إن حالت القوس، فسهمي صائب!». عين المناسب للمثال:

۱) اصل بد نیکو نگردد! ۲) از اسب افتاده از اصل نیفتاده!

۳) پای کژ در کفش کژ می‌رودا! ۴) کار نیکان را از خود قیاس مگیرا!

- ۸ «برخلاف آنچه غالباً تصور می‌شود، کار علمی در عالم اسلام از همان قرن اول هجری در عرصه قابل توجهی شروع شده بود!»:

۱) على عكس ما تتصوره الغالبية من الناس، فإن العمل العلمي في عالم الإسلام قد شرع من القرن الأول الهجري في نطاق يافت للنظر!

۲) عكس ما يتصور العموم، فإن العمل العلمي في عالم الإسلام كان قد ظهر من القرن الأول الهجري بالذات على نطاق يجلب الأنظار!

۳) على خلاف ما يتصور عامّة، فإن النشاط العلمي في العالم الإسلامي قد أخذ يظهر بشكل ملفت للنظر منذ القرن الأول للهجرة!

۴) خلافاً للتصور السائد، فإن النشاط العلمي في العالم الإسلامي كان قد بدأ منذ القرن الأول الهجري بالذات على نطاق ملفت للنظر!

-٩ « جالب این است که اوّلین نمونه شعر فارسی، به همان اندازه که نمونه قدیمی ترین شعر به زبان فارسی دری است، قدیمی ترین شعر اسلامی این زبان هم بشمار می‌آید!»

١) من الجدير بالذكر أن النموذج الأول من الشعر الفارسي، يعد أقدم الأشعار الإسلامية في هذه اللغة بنفس النسبة التي يعتبر أقدم شعر باللغة الفارسية الدرية!

٢) من الظريف أن النموذج الأول من الشعر في اللغة الفارسية، يعتبر أقدم الأشعار الإسلامية بنفس المقدار الذي يعتبر أول نموذج للشعر في الفارسية الدرية!

٣) مما يلفت النظر أن أول نموذج للشعر الفارسي، بمقدار ما يعتبر أقدم شعر بالفارسية الدرية في عين الحال يعتبر أقدم الأشعار الفارسية الإسلامية!

٤) من الطريف أن أول نموذج للشعر الفارسي، يعد أقدم شعر إسلامي في هذه اللغة بنفس نسبة اعتباره نموذجاً لأقدم شعر باللغة الفارسية الدرية!

-١٠ « مگر گرسنگی می تواند بر جنگجوئی شجاع غلبه کند و او را از جنگیدن باز دارد، هرگز، گرمای سوزان بر درخت بیابانی تأثیر نمی گذارد!»:

١) هل بإمكان الجوع أن يتسلط على مقاتل شجاع و يعلمه عن المقابلة، لا، والله لا تتأثر الشجرة البرية بحرارة شديدة!

٢) هل يستطيع الجوع أن يتغلب على مناضل شجاع و يشغله عن المناضلة، كلا، لا تؤثر حماره القبيط على الشجرة البرية!

٣) كيف يمكن أن يُسلِّط الجوع على رجل مناضل قوي، و يغفله عن النضال، كلا، لا تتأثر حماره القبيط على شجرة البر!

٤) كيف يتسلط الغرث على مقاتل قوي شجاع و يكتفه عن القتال، لا، لا تؤثر على شجرة بريء الحرارة الشديدة!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (١١-١٣)

١١- عین الخطأ:

١) مهما يكن فإن الإمارات الفارسية هيأت لنهضة أدبية واسعة،

٢) وقد اقتربت هذه النهضة بمذهب التصنيع، ولعل من الظريف،

٣) أن تذكر هنا أن كل إمارة اشتهرت بمراكز مختلفة للنهضة الأدبية،

٤) وفي الإمارة السامانية تجد نيسابور التي أخرجت التعالي!

١٢ - عین الخطأ:

- ١) يَا عَقِيدَ الْفَالِكِ كَيْفَ أَمْسَيْتُ؟ حَدَّثَنِي كَيْفَ رَأَيْتَ الطُّوفَانَ،
- ٢) وَ مَتَى كَانَ سَيْلُ الْعَرْمِ وَ مَذَّكُورُ مَاتَ عَوْجُ وَ مَتَى تَبَلَّبَتِ الْأَلْسُنُ،
- ٣) وَ مَا حَبَسَ غَرَابَ نُوحَ وَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي السَّفِينةِ وَ مَذَّكُورُ ظَهَرَتِ الْجِبالُ،
- ٤) وَ أَيُّ هَذِهِ الْأَوْدِيَّةِ أَقْدَمُ، أَنْهَرَ بَلْخَ أَمْ النَّيلَ أَمْ الْفَرَاتِ أَمْ دِجلَةَ؟

١٣ - عین الخطأ:

- ١) رَفَعَ الطُّلَّابُ أَصْوَاتِهِمْ فَرْحًا عِنْدَمَا أَعْطَاهُمُ الْجَامِعَةُ مَنْحَاتِ دراسيةً!
- ٢) أَقْامَ الطَّفْلُ صَلَاتَهُ فَأَغْدَقَ عَلَيْهِ وَالْأُدُّهُ صَلَاتَهُ الْكَثِيرَةَ!
- ٣) إِسْتَدَعَتِ الْمَحْكَمَةُ قُضَائِهَا لِعَقْدِ جَلْسَةٍ طَارِئَةٍ!
- ٤) ذَكَرَ الْمَعْلُمُ فِي الصَّفَّ زِكَارَهُ الْمُفَيدَةَ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الإعراب و التحليل الصRFI (١٤-١٨)**١٤ - «رَعَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يَبْعَثُوا». عین الخطأ:**

- ١) زعم: فعل من أفعال القلوب أو التحويل للبيتين، وهي من النواسخ، اسمه «الذين» و المصدر المؤذن «أن لن يبعثوا» مفعول به وقد سد مسد مفعوليته
- ٢) يبعثوا: مضارع، مجرد ثلاثي، مبني للمجهول، منصوب بحرف «لن» و علامة نصبه حذف نون الإعراب، و نائب فاعله ضمير الواو البارز
- ٣) أن: حرف مخفف من «أن» المشبهة بالفعل، اسمه ضمير الشأن تقديره «أنه» و خبره جملة «لن يبعثوا»
- ٤) كفروا: فعل ماضٍ، مبني للمعلوم، فاعله ضمير الواو البارز و الجملة فعلية و صلة و عائدتها ضمير الواو

١٥ - «رَبَّ كَاسِيَّةٍ فِي الدُّنْيَا عَارِيَّةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ!». عین الخطأ:

- ١) كاسية: مشتق و اسم فاعل، مجرور بحرف الجر «رب»، و الجار و المجرور متعلقها محذوف و شبه الجملة خبر مقدم مرفوع محلأ
- ٢) يوم: مفرد مذكر، معروف بالإضافة، ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب و متعلقه شبه الفعل «عارية»، القيامة: مضاف إليه و مجرور
- ٣) رب: حرف جر شبيه بالزائد، «كاسية»: مجرور في اللفظ بحرف «رب» و مرفوع محلأ على أنه مبتدأ و خبره «عارية» و الجملة اسمية
- ٤) الدنيا: مشتق و اسم تقدير، معرب و مقصور، مجرور بكسرة مقدرة، و الجار و المجرور متعلقهما محذوف و شبه الجملة نعت للمنعوت «كاسية»

١٦ - «كفى بك داءً أن ترى الموت شافياً» و حسب المعايير أن يكن أ Mataia ». عين الخطأ:

- ١) يكن: مضارع من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير التون والجملة مصدر مؤول و خبر للمبتدأ «حسب»
- ٢) كفى: فعل ماضٍ و فاعله ضمير الكاف في «بك»، و مفعوله المصدر المؤول «أن ترى» تأويله: رؤيتك
- ٣) بك: الباء حرف جر زائد، و الكاف ضمير متصل في محل نصب مفعوليه لفعل «كفى» مقسم على الفاعل
- ٤) ترى: فعل مضارع مهمور العين، فاعله ضمير «أنت» المستتر و مفعوله «الموت» و الجملة مصدر مؤول و فاعل لفعل «كفى»

١٧ - «فلينظروا أيّاً أمضى عزيمة!». عين الخطأ:

- ١) أيّ: اسم استفهام و معرب، مبتدأ و خبره «أمضى» و الجملة اسمية قد سدت مسد المفعولين لفعل «ينظروا»
- ٢) أمضى: مشتق و اسم تقدير (مصدره: مضاء)، نكرة و مقصور، خبر مفرد للمبتدأ «أيّ» و مرفوع بضمّة مقدّرة

٣) عزيمة: جامد و مصدر (جمعه: عزائم)، تمييز مفرد أو ذات و منقول عن المبتدأ، و مميزة «أمضى»

٤) ينظروا: فعل مضارع مجزوم بحرف اللام، و من ملحقات أفعال القلوب في التعليق عن العمل في جميع الأحوال، و فاعله ضمير الواو البارز

١٨ - «فأكثر ما تلقى الفقير مداهناً و أكثر ما تلقى الغني مرأيَا». عين الصحيح:

- ١) «مداهناً» و «مرأيَا» حالان من المفعول به، لا تصلحان للخبرية، و الخبر في الجملتين محذوف وجوباً
- ٢) «ما» في «ما تلقى» موصول حرفي، و هو و صلته في محل الرفع على الخبرية
- ٣) «ما» موصول اسمى، و هو مضاد إليه لـ «أكثر» و فاعله في المعنى
- ٤) «مداهناً» و «مرأيَا» حالان من المبتدأ، و هما خبران في محل الرفع

■ ■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠)

١٩ - عين مجموعة ليست فيها همزة الوصل:

- ٢) أَنْقُدُ - أَسْتَطِعُ - إِبْنٌ
- ٤) إِشَانٌ - أَكْرَمٌ - إِسْمَاعِيٌّ
- ٣) إِمْرَأَةٌ - أَرْبِيعَةٌ - إِيَّامٌ

٢٠ - عين المضارع المؤكد معرباً:

- ١) هل تلزم نفسك أن تكتسب الفضائل و تغير عاداتها المذمومة؟!
- ٢) ليتها تدعوني أنأشترك في الندوة فأزور أصدقائي القدماء!
- ٣) لا يُسيطِرُ عَلَيْكَ الْيَأسُ، فَيَسْقُطُكَ عَلَى الْأَرْضِ!
- ٤) ألا تَفْيَانُ بِعَهْدِكَمَا لَمَّا تَعْدَانِ؟!

٢١ - عین ما يجوز فيه حذف العائد:

١) اعمل في حياتك الدراسية ما أنت عامل.

٢) جاء من الرملاء الذي إيتاه دعوت إلى الورشة.

٣) رأيت من هو يحترم الآخرين عندما يساعدهم.

٤) تكلمت حول هذه العويسة مع من هو في الندوة.

٢٢ - عین ما يختلف فيه نوع «اللام» عن البقة:

١) «والذين هم لأماناتهم وعدهم راعون»

٢) «ولمناه صنعة لبوس لكم»

٤) «مَنَاعُ لِلخَيْرِ مُعَنِّدُ أَثْيَمْ»

٣) «سَمَاعُونَ لِلْكَذْبِ أَكَالُونَ لِلسُّحْتِ»

٢٣ - عین الألف واللام عهداً ذهنياً:

١) سوف يدرّسك الأستاذ المُجَربُ و الباحث الحصيف من بين الأساتذة و بذلك تجهر بمعلومات قوية و مفيدة.

٢) المديرة بينما كانت تلقي محاضرة في القاعة، قالت: اليوم نعرف الذين حصلوا على درجة القبول.

٣) اتصلت زميلتي بأبيوها و بعد مكالمتها إياهما، قالت: سيلتقي ببعضنا البعض في المراسيم.

٤) في عالمنا هذا بلاد كثيرة قد توسيعَت الآن و هي تصدر إنتاجاتها إلى البلاد الأخرى.

٢٤ - عین الصحيح في البناء للمجهول:

١) عاقب المعلم الكسول ← عقب الكسول من المعلم.

٢) خَوَّلَنَا اللهُ الحرَّيَةَ فِي الْحَيَاةِ ← خَوَّلَتُ الحرَّيَةَ فِي الْحَيَاةِ.

٣) ذهبت بالفتاة إلى المدرسة ← ذهبت بالفتاة إلى المدرسة.

٤) ذهبت بالفتاة إلى المدرسة ← بالفتاة ذهب إلى المدرسة.

٢٥ - عین الصحيح (في اسم الفعل):

٢) شَنَانَ الْأَمْرِ أَيَّهَا الْأَمْيرِ!

١) حَيَا على المعروض؛ فالوقت ضيق!

٤) الغفلة بِلْهَ أَيَّهَا الْوَاعِي!

٣) عندك الوعي فإنَّ العدو خداع!

٢٦ - عین الواو لا تكون إلا معية:

١) بعد غياب الشمس طلع النجم و القمر في السماء.

٢) نجحت أنا و اثنين من زميلاتي في الامتحان.

٣) كل طالب و جهده متلازمان في العمل.

٤) إنَّ الله يرزقنا و إياكم لو كنا كادحين.

٢٧ - عین ما ليس فيه أسلوب الاشتغال:

٢) إنَّ الشَّرَّ لا تقرِيه أبداً!

١) الجهل و الكبر أحذرهما دائمًا!

٤) ألا الشرك بالله فلا تقرِيه أبداً!

٣) إذا الخير وجدته فأسرع إليه!

- ٢٨ - عین الحال التي تكون فضلة (لا يتوقف عليها معنى الكلام) :

١) « وَقَفْتُ بِرَبِيعِ الدَّارِ قَدْ غَيَرَ الْبَلَى * مَعْرِفَهَا وَالسَّارِيَاتُ الْهَوَاطِلُ »

٢) « إِنَّمَا الْمَيْتُ مَنْ يَعِيشُ كَثِيرًا * كَاسِفًا بِالْهُوَالِ الرَّجَاءِ »

٣) « وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَا عِبَّينَ »

٤) « لَا نَقْرِبُوا الصَّلَةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى »

- ٢٩ - عین الخطأ للفراغات:

« طالعت حتى الآن ..... مقالة، ولم يعجبني منها إلا ..... مقالات، غير أن المقالة ..... كانت أفضلها !» :

٢) إحدى عشرة / خمس / العاشرة

١) مائتي / عشر / المائة

٤) تسعين / ثمان / الحادية عشرة

٣) ثلاثة وعشرين / ثمانين / العشرين

- ٣٠ - عین الخطأ:

١) يا فاطمة زميلتنا؛ اصبري حتى نلتحق بك فإننا لاتعرف الطريق و نحتاج إلى مساعدتك!

٢) يا يحيى أخانا؛ سنجتمع بعضنا ببعض في قاعة المطار و نستودع زميلنا الكريم!

٣) يا سعيد الكثيـر العلم؛ اسمح لنا أن نستفيد من ينابيع علمك الدافقة!

٤) يا مريم الذكـيـة؛ إـنك ستحصلـين على درجة ممتازـة كما سبقـ!

- ٣١ - واژه «أم» در قرآن کریم به کدام معنا به کار نرفته است؟

٤) مرجع

٣) محور

٢) دایره

١) اصل

- ٣٢ - کتاب «الأشباء والنظائر في القرآن» اثر کیست؟

٢) مقاتل بن سليمان

١) عبدالرحمن بن جوزی

٤) أبو عبيـد قاسم بن سلام

٣) هارون بن موسى ازدي

- ٣٣ - سبب مجمل بودن آیه شریفـة (يلقـون السـمع) چـیـست؟

٤) عدم كثـرة الاستـعمال

٣) اشتراك المعنى

٢) قلب المنقول

١) غـرابـة اللـفـظ

- ٣٤ - در بحـث منـطـوق و مـفـهـوم کـدام آـیـه بهـدـلـیـل « غالـبـیـت » دـارـای مـفـهـوم نـیـست؟

٢) « وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أَخْرَى لَا بُرْهَانَ لِهِ بِهِ »

١) « وَرَبَّكُمُ الْلَّاتِي فِي حِجَورِكُمْ »

٣) « لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أُولَيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ » ٤) « وَلَا تَكْرُهُوا فِتْيَاتَكُمْ عَلَى الْبَغَاءِ إِنْ أَرْدَنْ تَحْسَنُ »

- ٣٥ - در مبحث ایـجاز کـدام آـیـه مـثـال برای « اکـتفـاء » است؟

٢) « لَكُنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي »

١) « بـیدـکـ الخـیرـ »

٤) « وَأَدْخِلْ يـدـکـ فـی جـیـبـکـ تـخـرـجـ بـیـضـاءـ »

٣) « لـاذـقـنـاكـ ضـعـفـ الـحـيـاةـ وـ ضـعـفـ الـمـمـاتـ »

٤) المصـاحـبةـ

٣) الـاستـعلاـءـ

٢) الـظـرفـيـةـ

١) التـعلـيلـ

- ٣٦ - حـرف جـرـ « عـلـى » در آـیـه شـرـیـفـة (و دـخـلـ الـمـدـيـنـةـ عـلـى حـيـنـ غـفـلـةـ مـنـ اـهـلـهـاـ) به کـدام معـنـی است؟

٤) المـاصـحـابـةـ

٣) الـظـرفـيـةـ

٢) الـاسـتـعلاـءـ

- ٣٧ - مـفـهـومـ « اـمـرـ » در آـیـه شـرـیـفـة (ذـقـ انـكـ اـنـتـ العـزـيزـ الـكـرـیـمـ) کـدام است؟

٤) تـسوـيـهـ

٣) تـهـدـيدـ

٢) اـهـانتـ

١) انـذـارـ

- ۳۸- در کتاب «البيان» حدیث ابن سکیت در باب مشابهت معجزات انبیاء با علوم عصری از کدام امام نقل شده است؟
- (۱) امام کاظم (ع)   (۲) امام جواد (ع)   (۳) امام هادی (ع)   (۴) امام رضا (ع)
- ۳۹- عبارت زیر تعریف کدام معنای تحریف است؟
- ﴿التَّحْرِيفُ بِالْزِيادةِ وَ النَّقِيْصَةِ فِي الْآيَةِ وَ السُّورَةِ مَعَ التَّحْفِظِ عَلَى الْقُرْآنِ الْمَنْزَلِ﴾
- (۱) اختلاف المصاحف   (۲) اختلاف القراءات   (۳) تكرار كتبة الآية في القرآن   (۴) التحریف بالزيادة والنقيصة
- ۴۰- کدام مورد درباره باور به آخرت و رستاخیز در عهدهای درست است؟
- (۱) مطابق آموزه‌های عهدهای، بهشت و جهنم ۹ طبقه دارند.   (۲) در عهدهای به زندگی در برزخ اشاره‌ای نشده است و این باور منحصرًا از آموزه‌های قرآنی است.
- (۳) باور به رستاخیز مردگان از اصول ایمان یهودیان است که در اسفار پنج گانه تورات به آن تصریح نشده است.
- (۴) با توجه به آن که بحث رستاخیز و آخرت در عهد قدیم نیامده است، یهودیان عقوبت افراد را منحصر به این دنیا می‌دانند.
- ۴۱- در بحث حجیت ظواهر کتاب، حدیث «ما ورثَكَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ كِتَابِهِ حُرْفًا» خطاب به کیست و گوینده آن کیست؟
- (۱) ابوحنیفه - امام صادق (ع)   (۲) قتادة - امام صادق (ع)   (۳) ابوحنیفه - امام باقر (ع)   (۴) قتادة - امام باقر (ع)
- ۴۲- کتاب «المصاحف والهجاء» تألیف کیست؟
- (۱) ابن اشته اصفهانی   (۲) محمد بن عیسی اصفهانی   (۳) خلف بن هشام
- ۴۳- کلمه «آیه» در آیه شریفه ﴿أَنْ فِي ذَلِكَ لَا يَهُ﴾ به کدام معناست؟
- (۱) عبرت   (۲) امر شگفت   (۳) برهان و دلیل   (۴) نشان و علامت
- ۴۴- ابن جزری، کدام شرط را در مورد «قرائت صحیح قرآن کریم» ذکر نکرده است؟
- (۱) موافقت با یکی از مصاحف عثمانی   (۲) داشتن سند صحیح   (۳) موافقت با عربیت   (۴) تواتر نقل
- ۴۵- «سید القراء» لقب کدامیک از اصحاب رسول خدا (ص) است؟
- (۱) معاذ بن جبل   (۲) أبي بن كعب   (۳) أبو الدرداء   (۴) عبدالله بن مسعود
- ۴۶- در کدام آیه «ما» به معنای «ای شی» است؟
- (۱) ﴿وَ مَا الرَّحْمَن﴾   (۲) ﴿وَ السَّمَاءُ وَ مَا بَنَاهَا﴾   (۳) ﴿مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نَسَهَا﴾
- ۴۷- در آیه شریفه ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُم﴾ کدام وجه از وجوده خطاب به کار رفته است؟
- (۱) جمع   (۲) تکریم   (۳) مدح   (۴) عام
- ۴۸- در کدام آیه شریفه، کنایه به کار برده شده است؟
- (۱) ﴿عِنَّا يَشْرُبُ بِهَا عَبَادُ اللَّهِ﴾   (۲) ﴿وَلَكُنْ لَا تَوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا﴾   (۳) ﴿كَانُوكُمْ أَعْجَازٌ نَحْنُ مُنْقَعِرٌ﴾
- ۴۹- آیه شریفه ﴿يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَ يُثْبِتُ وَ عِنْدَهُ أَمْ الْكِتَابِ﴾ در تبیین کدام مورد است؟
- (۱) نسخ   (۲) بداء   (۳) تأویل   (۴) تحریف

- ۵۰- قرائت کدامیک از صحابه به قرائت اهل بیت (ع) نزدیک‌تر است؟

- (۱) زید بن ثابت   (۲) ابن عباس   (۳) ابن مسعود   (۴) ابی بن کعب

- ۵۱- از نظر علامه طباطبایی (ره) مراد از انجام امور خیر در آیه شریفه: «*لَنْ تَنْلُوا الْبَرَّ حَتَّىٰ شَفَقُوا مِمَّا تَحْبُّونَ*» (آل عمران / ۹۲) چیست؟

- (۱) نیک‌خواهی درباره همگان   (۲) همه امور خیر؛ اعم از اعتقادی و عملی
 (۳) نیکی کردن در حق درمان‌گان   (۴) صرف امور خیر عملی در حق خود و دیگران

- ۵۲- از نظر علامه طباطبایی (ره)، آیه شریفه «*مَا كَانَ لِي شِرِّيرٌ أَنْ يُؤْتِيهِ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمُ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ كُوْنُوا* عباداً *لِي* مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكُنْ كُوْنُوا رَبِّيَّيْنِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ» (آل عمران / ۷۹) از جهت سیاق، مشابه کدام آیه است؟

- (۱) «*فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أَوْلَاهُمَا بَعْثَانًا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَى بِأُسْدِيدٍ فَجَاسُوا خَلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولاً*»
 (۲) «*وَلَقَدْ أَنْتَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمُ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيَّابَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ*»
 (۳) «*أَوْلَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمُ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرُ بِهَا هُوَلَاءُ فَقَدْ وَكَنَّا بِهَا فَوْمًا لَيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ*»
 (۴) «*لَنْ يَسْتَكِفَ الْمُسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقْرَبُونَ وَمَنْ يَسْتَكِفُ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكِفُ فَسِيْحَشَرْهُمُ إِلَيْهِ جَمِيعًا*»

- ۵۳- از نظر علامه طباطبایی (ره) سیاق آیه شریفه «*يَا أَهْلَ الْكِتَابَ لَمْ تُحَاجُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أَنزَلْتَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ*» (آل عمران / ۶۵) مشابه کدام آیه است؟

- (۱) «*وَانْتَبَعْتَ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ*»

(۲) «*أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَنَّمَا أَعْلَمُ أَمِ الْلَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَمَ شَهَادَةً بِعَدَّهُ مِنَ اللَّهِ*»

(۳) «*أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبُ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُهَا وَاحِدًا وَتَحْنُنُ لَهُ مُسْلِمُونَ*»

(۴) «*فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقْامٌ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلَلَّهُ عَلَى النَّاسِ جُمُوعُ الْبَيِّنَاتِ مِنْ اسْتِطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ*»

- ۵۴- از نظر علامه طباطبایی (ره)، واژه «*ظلمًا*» در آیه شریفه: «*وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ*» (آل عمران / ۱۰۸)، مفید کدام معنا است؟

- (۱) نعت   (۲) فحوای خطاب   (۳) استغراق   (۴) مفهوم مخالف

- ۵۵- در روایت منقول از امام باقر (ع)، کدام پاسخ، مستند و جوب قصر نماز مسافر در آیه شریفه: «*وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَفْتَرُوا مِنَ الصَّلَاةِ ...*» (نساء / ۱۰۱) قرار گرفته است؟

- (۱) «*إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْأَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحٌ عَلَيْهِ أَنْ يَصُوفَ بِهِمَا*»
 (۲) «*لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعَمُوا إِذَا مَا أَنْقَوُا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ...*»
 (۳) «*لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بَيْتَنِيَّ غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَبْذُلُونَ وَمَا تَكْنُونَ*»
 (۴) «*يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَقْرَبَ إِلَيْكُمُ السَّلَامُ لَسْتُ مُؤْمِنًا بِتَبَعُونَ عَرْضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعَنِّ اللَّهِ مَغَايِعُ كَثِيرَةٍ ...*»

۵۶- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کاربرد عبارت «قد أصبتهم مثلیها» در وصف «مصيبه» در آیه شریفه «أولئك أصابتكم مصيبه قد أصبتهم مثلها فلئن أتى هذا» (آل عمران / ۱۶۵) گویای چیست؟

۱) ذکر تناسب مصیبت با خروج آنان از دایرة عدالت

۲) تسکین قلب مؤمنان و تحقیر مصیبت واردہ بر آنان

۳) دلداری دادن به مؤمنان و اضلal کافران و مشرکان قریش

۴) ناهمانگی مصیبت واردہ بر آنان با خطای آنان در مراحل آغازین جنگ

۵۷- نزول آیات شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرْدُوْكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقِبُوا خَاسِرِينَ بَلَ اللَّهُ مُؤْلَكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ» (آل عمران / ۱۴۹-۱۵۰) مربوط به کدام برهه زمانی است؟

۱) بعد از غزوه «بدر»

۲) قبل از غزوه «خندق»

۳) بعد از غزوه «أحد»

۵۸- شیخ طبرسی (ره) چه تفسیری از تکرار «اقرأ» در سوره العلق ارائه کرده است؟

۱) مراد از اقرأ اول، قرائت لوح محفوظ و مراد از اقرأ دوم قرائت قرآن است.

۲) اقرأ دوم، تأکید اقرأ اول است و هر دو مورد، ناظر به قرائت قرآن برای مردم است.

۳) اقرأ دوم، تأکید اقرأ اول است و هر دو مورد، ناظر به قرائت قرآن بهطور کلی است.

۴) اقرأ دوم، ناظر به قرائت برای مردم و اقرأ اول ناظر به قرائت پیامبر اکرم (ص) است.

۵۹- کدام مورد، تفسیر علامه طباطبائی (ره) از آیات شریفه «أَرَيْتَ الَّذِي يَتَّهِي عَنْهَا إِذَا صَلَّى أَرَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ أوْ أَمْرَ بِالْتَّقْوَىٰ أَرَيْتَ إِنْ كَذَبَ وَقَوْلَىٰ» (العلق / ۹-۱۴) است؟

۱) این آیات دلالت دارد بر آنکه پیامبر اکرم (ص) قبل از نزول قرآن نماز می‌خوانده است.

۲) مفعول به اول برای «أَرَيْت» در هر سه مورد، واژه‌الذی یا ضمیری است که به آن باز می‌گردد.

۳) با توجه به اینکه این آیات در سیاقی مستقل از آیات آغازین سوره به کار رفته‌اند، مراد از «عبدًا»، عام است.

۴) این آیات با توجه به اشاره آنها به نماز، باید بعد از تشریع نماز و معراج پیامبر اکرم (ص) نازل شده باشند.

۶۰- از نظر شیخ طبرسی (ره)، کدام پاسخ در آیه شریفه «إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مَنْ بَغَىٰ مَا جَاءَهُمْ بِغْيَانِهِمْ وَمَنْ يَكْفُرُ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ» (آل عمران / ۱۹) درست است؟

۱) مراد از الذین اوتوا الكتاب، مسیحیان اند و مراد از کتاب، انجیل است که بعد از عیسی (ع) درباره آن اختلاف کردند.

۲) مراد از الذین اوتوا الكتاب، یهود و نصارا هستند که بهدلیل غرورشان، از پذیرش حق روی گردان شدند.

۳) مراد از الذین اوتوا الكتاب، یهود است و مراد از کتاب، تورات است که درخصوص آن اختلاف کردند.

۴) مراد از الذین اوتوا الكتاب، یهود و نصارا است که در صدق پیامبر اکرم (ص) اختلاف کردند.

۶۱- از نظر علامه طباطبائی (ره)، آیه شریفه «رَبِّنَ لِلنَّاسِ حُبُ الشَّهَوَاتِ مِنَ النَّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقْنَطِرَةِ مِنَ الْذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ» (آل عمران / ۱۴) با کدام آیه هم معنا است؟

۱) «وَرَبِّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ»

۲) «إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِيَّةً لَهَا لِتُبَلُّوْهُمْ أَيْمَنُهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا»

۳) «فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا أَبْلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَلَعْمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِي»

۴) «فَلْ مَنْ حَرَمْ زِيَّةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعَبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرَّزْقِ فَلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمُ الْقِيَامَةِ»

۶۲- کدام گزینه، صحیح است؟

۱) التفسیرالمبین؛ تأليف محمد جواد مغنية
۲) من وحي القرآن؛ تأليف سید محمد تقی المدرسي

۳) من هدى القرآن؛ تأليف سید محمد حسین فضل الله
۴) التحریر و التنویر؛ تأليف وهبة زحيلي

۶۳- از نظر علامه طباطبائی (ره)، درباره مفاد آیة شریفه «إذ قاتل امرأة عمران زب إني ثذرت أك ما في بطني محراً ففقلَّ مثُنِي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْغَلِيمُ» (آل عمران / ۳۵) کدام پاسخ اشتباه است؟

۱) مراد از تحریر، آزادی از ولایت والدین است.

۲) آیه بهطور ضمنی بر در قید حیات نبودن عمران دلالت می‌کند.

۳) آیه بر این نکته دارد که مادر مریم (س)، از پسر بودن فرزندش به نوعی مطمئن بوده است.

۴) مراد از تحریر، آزادی از وسوسه‌های شیطان است که معنای ضمنی آن اشاره به خدمت او در عبادتگاه است.

۶۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، درباره مفاد آیة شریفه «فِيهِ آیَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقْلَمٌ إِبْرَاهِيمٌ وَمَنْ نَخْلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجَّ الْبَيِّنَاتِ مِنْ اسْتِطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ» (آل عمران / ۹۷) کدام قول ترجیح دارد؟

۱) مراد از آیات، معجزات است و مقام ابراهیم (ع)، بدل از آیات است.

۲) مراد از آیات، علامت و نشانه است و عبارت «مَنْ دَخَلَهُ...»، جمله بدل از آیات است.

۳) مراد از آیات، علامت و نشانه‌ها است و مقام ابراهیم (ع)، مبتدا برای خبر محدود است.

۴) در آیه، به خارق العاده بودن مقام ابراهیم (ع) اشاره شده و جمله «لله على الناس ...»، عطف بیان برای آیات است.

۶۵- افعال «تُصْبِدُونَ» و «لَا تَلْتَوُونَ» در آیة شریفه «إِذْ تُصْبِدُونَ فَلَا تَلْتَوُونَ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَاجِكُمْ» (آل عمران / ۱۵۳) به ترتیب به چه معنایی آمده‌اند؟

۱) بالا رفتن و صعودن کردن؛ زبان در کام چرخاندن

۲) راه خود را در پیش گرفتن؛ اعتمنا نکردن و پروا نداشتن

۳) حرکت کردن و راه افتادن؛ یکجا نماندن و شتافتن

۴) پایمده کردن و استقامت ورزیدن؛ نهراسیدن و هراس به دل راه ندادن

۶۶- از نظر علامه طباطبائی (ره)، چه تفسیری از آیة شریفه «إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلِيَّهَا حَافِظٌ» (طارق / ۴) اشکال مقدار درباره معاد در آیات قبل را دفع می‌کند؟

۱) اینکه مراد از حفظ، کتابت اعمال و حسنات او باشد.

۲) اینکه مراد آیه، حفظ نفس انسان باشد که با مرگ از بین نمی‌رود.

۳) اینکه مراد آیه، حفظ از مهلکه‌ها و مصیبت‌ها تا رسیدن اجل افراد باشد.

۴) اینکه مراد آیه این باشد که همه موجودات جز خداوند ممکن‌الوجود هستند.

۶۷- کدام مورد، با دیدگاه علامه طباطبائی (ره)، درباره مفاد آیة شریفه «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أَخْرَجْتَ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهِيُّنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ» (آل عمران / ۱۱۰) هماهنگ است؟

۱) آیه اشاره دارد به اینکه اگر این امت اسلامی شرط امر به معروف و نبھی از منکر را پاس بدارد، بهترین امت خواهد بود.

۲) مراد از «خیر امّة»، نه امت اسلامی بهطور کلی، بلکه پیشگامان در اسلام از مهاجرین و انصار است.

۳) علت به کاربردن تعبیر «کنتم» در آیه، بشارت به آن‌ها در کتب آسمانی پیشین است.

۴) مراد از بهترین در آیه، بهترین امت نزد خداوند در لوح محفوظ است.

- از نظر علامه طباطبائی (ره)، وجه ذکر عبارت «سیطوقون ما بخلوا به یوم القيامه» در آیه شریفه «وَلَا يَحْسِنُ النَّاسُ
يَنْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ بِلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سِيَطُوقُونَ مَا بَخْلُوا بِهِ يَوْمُ الْقِيَامَةِ» (آل عمران / ۱۸۰) چیست؟

(۱) تعلیلیه
(۲) تشریفیه
(۳) شرطیه
(۴) تأکیدیه

وازه «کهلا» در آیه شریفه «وَيَكْلُمُ النَّاسُ فِي الْمَهْدِ وَ كَهْلًا وَ مِنَ الصَّالِحِينَ» (آل عمران / ۴۶) به کدام معنا است؟

(۱) کهننسالی
(۲) میانسالی
(۳) جوانی
(۴) نوزادی

فائل در آیه شریفه «سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَ قَاتَلُهُمُ الْأَتْبِاءُ بِغَيْرِ حَقٍّ» (آل عمران / ۱۸۱) کیست و مراد از «قتل انبیای
اللهی به غیر حق» کدام است؟

(۱) صابئیان - مطلق کشتن انبیاء اللهی (ع)
(۲) مسیحیان - کشتن انبیاء اللهی (ع) به صورت خطئی
(۳) مشرکان - کشتن انبیاء اللهی (ع) در غیر موارد قصاص
(۴) یهودیان - آگاهانه و عمدى بودن کشتن انبیاء اللهی (ع)

آسیب‌های فقه الحدیث روایات: «انت و مالک لا بیک»، «مداد العلماء افضل من دماء الشهداء»، «ان الفقيه لا يعيده
الصلوة» و «اذا عرفت فاعمل ما شئت» به ترتیب کدام است؟

(۱) خلط عام و خاص، تقطیع متن، خلط مطلق و مقید، تحریف متن
(۲) حذف سبب صدور، نقل به معنی، خلط مجمل و مبین، تقطیع متن
(۳) تقطیع متن، نقل به معنی، خلط مطلق و مقید، حذف سبب صدور
(۴) نقل به معنی، حذف سبب صدور، خلط عام و خاص، تقطیع متن

کدام دسته از کتاب‌ها از نظر صبحی صالح منبع انواع ضعیف، شاذ، منکر و مقلوب است از ناحیه راویان غالباً مجهول؟

(۱) مستند ابن ابی شیبہ، مستند طیالسی، مصنف عبدالرزاق، معاجم طبرانی
(۲) مستند عبد بن حمید، کتب بیهقی، سنن ابن ماجه، معاجم طبرانی
(۳) مصنف عبدالرزاق، تصانیف ابن مردویه و ابن شاهین، مستند طیالسی
(۴) معاجم طبرانی، کتب بیهقی، تصانیف ابن شاهین و ابوالشیخ

حکم به جعل «برخی از روایات فضائل القرآن» «روایت طوف کشتی نوح به دور خانه خدا»، «حدیث شرور بودن
علمان»، به ترتیب بر مبنای کدام دسته از قواعد است؟

(۱) ثواب مبالغه‌آمیز، مخالفت با حسن، اقرار جاعل حدیث
(۲) اقرار جاعل، خلاف مشاهدات، مخالفت با فرقان
(۳) اقرار جاعل، مخالفت با عقل، شهرت راوی به دروغگویی
(۴) شهرت راوی به دروغگویی، اقرار جاعل، مخالفت با عقل

ما هو معنی: «الوصول الى شيخ احد المصنفين من غير طريقه؛ مثاله ان يروى البخارى عن قتيبه عن مالك حدیثاً
فت Rooneyه باسناد آخر عن قتبیة، بعدد اقل مما لو رویته من طریق البخاری عنه؟»

(۱) البدل
(۲) المساواة
(۳) المصالحة
(۴) الموافقة

اگر بدانیم حدیث «لا یؤمن أحدکم حتی أكون أحب إلیه من والده و ولده و الناس أجمعین» را أبوهریره و أنس و از
أنس، فتاده و عبدالعزیز و از عبدالعزیز، اسماعیل و عبدالوارث نقل کردۀ‌اند، کدام اصطلاح بر آن منطبق است؟

(۱) عزیز
(۲) مشهور
(۳) متواتر
(۴) مستفیض

- ۷۶- کدام مورد دربردارنده اوصافی برای راوی است که بر عدم اشتراط آن‌ها در قبول روایت تصریح شده است؟
- (۱) ذکوریت - بصر - اسلام - ضبط - معروفیت نسب
  - (۲) بلوغ - ذکوریت - علم به عربیت - معروفیت نسب - بصر
  - (۳) ذکوریت - بصر - قدرت بر کتابت - معروفیت نسب - ضبط
  - (۴) ذکوریت - بصر - قدرت بر کتابت - علم به عربیت - معروفیت نسب
- ۷۷- «ما یکون کل واحد من رواته امامیین و یکون البعض مسکوتا عنه مدحا و ذمًا» تعریف کدام اصطلاح است؟
- (۱) القوى كالموثق
  - (۲) القوى كالحسن
  - (۳) القوى كالضعف
  - (۴) القوى كالصحيح
- ۷۸- «جامع الاصول فی احادیث الرسول» بر مبنای کدام کتاب تألیف شد؟
- (۱) مصابیح السنہ
  - (۲) التاج الجامع للاصول
  - (۳) جامع المسانید و السنن
  - (۴) التجزید للصحاح و السنن
- ۷۹- گزاره صبحی صالح که می‌گوید: «من عرف الاسانید و العلل و اسماء الرجال و العالی و النازل و حفظ مع ذلك جمله مستکثرة من المتون و سمع الكتب السنة و مسنند احمد بن حنبل و سنن البیهقی و معجم الطبرانی و ضمیم الى هذا القدر الف جزء من الاجزاء الحدیثیه»، معرف کدام لقب است؟
- (۱) حاکم
  - (۲) مسند
  - (۳) محدث
  - (۴) حافظ
- ۸۰- آیت الله خویی (ره)، کدام پاسخ را به عنوان یکی از طرق اثبات و ثابت و حسن روایان نپذیرفته است؟
- (۱) تصریح یکی از بزرگان متقدم
  - (۲) تصریح یکی از بزرگان متاخر
  - (۳) ادعای اجماع از سوی اقدمین
  - (۴) تصریح یکی از معصومان (ع)
- ۸۱- علی بن مهزیار اهوازی و حسن بن علی بن فضیل، در کدام طبقه قرار دارند؟
- (۱) معاصرین
  - (۲) متاخرین
  - (۳) اقدمین
  - (۴) متقدمین
- ۸۲- کدام مورد، از جمله آن دسته از توثیقات عامه است که آیت الله خویی (ره) آن‌ها را نپذیرفته است؟
- (۱) مشایخ روایی نجاشی
  - (۲) روایات صفوان و همروان او
  - (۳) مشایخ علی بن ابراهیم در تفسیر القمی
  - (۴) روایان ابن قولویه در اسناد زیارات «کامل الزیارات»
- ۸۳- کتب رجالی «الكمال فی معرفة الرجال»، «تهذیب الکمال» و «تهذیب التهذیب» به ترتیب از چه کسانی است؟
- (۱) محمد بن طاهر مقدسی، یوسف بن زکی مزی، شمس الدین ذهبی
  - (۲) مقدسی جماعیلی، محمد بن طاهر مقدسی، ابن حجر عسقلانی
  - (۳) مقدسی جماعیلی، یوسف بن زکی مزی، شمس الدین ذهبی
  - (۴) یوسف بن زکی مزی، مقدسی جماعیلی، ابن حجر عسقلانی
- ۸۴- کدام پاسخ از سوی آیت الله خویی (ره) در جایگاه رد «طلب آمرزش یکی از بزرگان متقدم» به عنوان یکی از «توثیقات عامه» اظهار نشده است؟
- (۱) نجاشی، حسن بن محمد بن یحیی و حسین بن حمدان حضینی را که هر دو از مشایخ اجازه بوده‌اند، بدون طلب مغفرت تضعیف کرده است.
  - (۲) امام صادق (ع) برای همه زائران حرم حسینی به وصف عام، طلب آمرزش و مغفرت کرده است.
  - (۳) امام صادق (ع) گاه بهدلایلی برای کسانی مانند اسماعیل حمیری طلب مغفرت کرده است که به فسق و گناهکاری مشهور بوده‌اند.
  - (۴) نجاشی با علم به اینکه مشایخ وی محمد بن عبدالله بن بهلول را تضعیف کرده‌اند، برای او طلب مغفرت کرده است.

- ۸۵- در سند زیر در تفسیر علی بن ابراهیم قمی، منصور بن یونس فاقد هرگونه توثیق و تضعیف رجالی است؛ با توجه به توثیقات عام از دیدگاه آیت الله خوبی (ره) وضعیت رجالی او چگونه خواهد بود؟
 «حدثنی أبی عن ابین أبی عَمِيرٍ عَنْ مُنْصُورٍ بْنِ يُونَسَ عَنْ أبی خَالِدٍ الْكَابِلِيِّ قَالَ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (ع) وَ...»
- (۱) مطابق قاعده مشایخ اجازه ثقه دانسته می‌شود.
  - (۲) مطابق قاعده اصحاب اجماع ثقه دانسته می‌شود.
  - (۳) مطابق قاعده مشایخ علی بن ابراهیم ثقه دانسته می‌شود.
  - (۴) مطابق قاعده صفوان و هم‌ردیان او، ثقه دانسته می‌شود.
- ۸۶- کدام مورد، درباره نقل به معنا در روایات و تقطیع احادیث از ناحیه محدثان، درست است؟
- (۱) اختلاف در جواز نقل به معنا در ادعیه و امور مستحبی است اما در عدم جواز تقطیع روایت در نقل شفاهی اختلافی نیست.
  - (۲) محدثان بزرگ شیعه از تقطیع روایات در مصنفاتشان پرهیز داشته‌اند اما نقل به معنا در ادعیه بهدلیل ارتباط فردی با خدا جایز است.
  - (۳) اختلاف در جواز نقل به معنا در مصنفات است لکن اگر راوی به زبان و کاربرد و معانی آن عالم باشد، در جواز نقل به معنا و حتی تقطیع روایات اختلافی نیست.
  - (۴) اختلاف در جواز نقل به معنا در روایات احکام است، محدثان بزرگ شیعه و اهل سنت در مصنفاتشان به تقطیع روایات مبادرت کرده‌اند.
- ۸۷- نظر صحیح و محققانه در نسبت دو حدیث: «افطر العاجم و المحجوم» و «ان النبي احتجم و هو محروم صائم» چیست؟
- (۱) مجمل و مبین
  - (۲) منسوخ و ناسخ
  - (۳) عام و خاص
- ۸۸- از آثار ابوالحسن دارقطنی، کدام مورد در حکم مستدرک و یا نقد بر صحیحین بهشمار می‌روند؟
- (۱) السنن و التتبیع
  - (۲) السنن و العلل
  - (۳) الازمات و التتبیع
- ۸۹- سخن: «جلیل القدر عظیم المنزلة فینا و عند المخالفین» از کیست و درباره چه کسی است؟
- (۱) نجاشی، محمد بن ابی عمر
  - (۲) کشی، حسن بن علی بن فضال
  - (۳) شیخ طوسی، صفوان بن یحیی
- ۹۰- موضوع کتاب‌های «الانوار النعمانیه»، «روضۃ الشہداء»، «الجنة الواقعیه» و «الحبل المتین» به ترتیب چیست؟
- (۱) عرفان، مصائب اهل بیت (ع)، زیارات، مناقب
  - (۲) اخلاق، مناقب، ادعیه، احکام فقهی
  - (۳) احکام فقهی، سیره شہداء، زیارات، قرآن

